

သတင်းထုတ်ပြန်ချက်

ကိုဗစ် - ၁၉ အတွက် အများပြည်သူ သတိပြုမှုနှင့်တင်ရန် လူထုမီဒီယာလှုပ်ရှားမှုစတင်

ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး ဖောင်ဒေးရှင်းက ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနနှင့် အနီးကပ်ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုဖြင့် ကိုဗစ်-၁၉ နှင့်ပတ်သက်သော အကျပ်အတည်းကာလတွင် လုံခြုံစိတ်ချရသော အမှုအကျင့်ကောင်းများ မြှင့်တင်ပေးနိုင်ရန်နှင့် လူနာများနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများအကြား စည်းလုံးမှု တိုးပွားလာစေရန် လူထုမီဒီယာလှုပ်ရှားမှု ယနေ့စတင်လိုက်ပါသည်။ “ကိုဗစ်ကို အတူတိုက် ထုတ်ကြဖို့” ဟူသည့် လှုပ်ရှားမှုကို ရုပ်မြင်သံကြား၊ ရေဒီယို၊ လူမှုကွန်ယက်(ဖေ့စ်ဘွတ်ခ်)နှင့် ပိုစတာဆိုင်းဘုတ်များတွင် ရက်သတ္တခြောက်ပတ်ကြာ ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။

အဆိုပါ လူထုမီဒီယာလှုပ်ရှားမှုကို မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကိုဗစ်-၁၉ အကျပ်အတည်းအတွက် အရေးပေါ် အခြေအနေ သိသာထင်ရှားလာသည့် ကာလတိုအတွင်း အတူပူးပေါင်း စတင်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

“ကျွန်တော်တို့ အခြားတိုင်းပြည်တွေမှာ ဘာမြင်တွေ့ခဲ့ရလည်းဆိုတော့ ဖြစ်ပွားမှုနှုန်းက အလွန်မြန်မြန် တိုးလာနိုင်တာကို တွေ့ရပါတယ်” ဟု ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာ ဦးမြင့်ထွေးကပြောပါသည်။ “ကျွန်တော်တို့ အမှုအကျင့်တွေကို ပြောင်းလဲလိုက်မယ်ဆိုရင် မြန်မာနိုင်ငံမှာ ကိုဗစ်-၁၉ ဖြစ်ပွားမှုကို အရှိန်လျော့ကျ နှေးကွေးသွားအောင်နဲ့ သေဆုံးမှုနှုန်းကိုလည်း လျော့ချနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ပြည်သူတွေအနေနဲ့ မိမိကိုယ်ကော၊ အခြားသူတွေကိုကော လုံခြုံစိတ်ချအောင် ဘယ်လိုလုပ်ရမယ်ဆိုတာ သိရှိဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။ အခု လူထုအသိပညာပေး မီဒီယာလှုပ်ရှားမှုက ဒီသတင်းအချက်အလက်ကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဖြန့်ဝေပေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်”ဟု ဝန်ကြီးက ဆက်လက်ပြောကြားသည်။

ရန်ကုန် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး တက္ကသိုလ်မှ သုတေသနပြုလုပ်သူများက ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် မတ်လ အတွင်းက ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး လာမည့် မေလတွင်ထုတ်ဝေမည့် International Journal of Community Medicine and Public Health ၌ ဖော်ပြမည့် လေ့လာမှုတစ်ခုတွင် ကိုဗစ်-၁၉ကို ကာကွယ်ရန်နှင့် ထိန်းချုပ်ရန် ပိုမိုကောင်းမွန်သော လူထုအသိပညာပေးမှု လိုအပ်ကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ သုတေသနပြုလုပ်သူများက ကိုဗစ်-၁၉နှင့် ပတ်သက်သော ဗဟုသုတနည်းပါးသည့် လူဦးရေ ပမာဏကိုလည်း ကောက်ချက်ဆွဲခဲ့ရာ လေ့လာဆန်းစစ်မှုကို ဖြေဆိုသူ၏ ၂၂ ရာခိုင်နှုန်းကသာ

လုံလောက်သော အကာအကွယ်ဖြစ်စေသည့် အမူအကျင့်များကို လိုက်နာကျင့်သုံးကြသည်ဟု ဆိုသည်။ “လူထုအသိပညာပေးမှုမြှင့်တင်ခြင်းနှင့် လူထုမီဒီယာများတွင် ကျန်းမာရေးအသိပညာ ပေးမှုကို အလျင်အမြန် အကောင်အထည်ဖော်သင့်ပါသည်” ဟု သုတသေချာလုပ်သူများက တိုက်တွန်းကြသည်။

ယခု “ကိုဗစ်ကို အတူတိုက်ထုတ်ကြစို့” လှုပ်ရှားမှုသည် ရောဂါဖြစ်ပွားမှု အများဆုံးနှင့် သံသယလူနာ အများဆုံးဖြစ်နေသော ရန်ကုန်မြို့တွင် အထူးအလေးထား ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်သော်ငြားလည်း နိုင်ငံတဝှမ်းလုံးသို့ ရောက်ရှိပျံ့နှံ့သော ရုပ်မြင်သံကြား၊ ရေဒီယိုများနှင့် ဆိုရှယ်မီဒီယာများမှတစ်ဆင့် ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်သောကြောင့် နိုင်ငံအနှံ့သို့သက်ရောက်မှုရှိမည်ဟု မျှော်မှန်းထားပါသည်။ ကိုဗစ်-၁၉ နှင့်ပတ်သက်သော အခြေခံကျန်းမာရေးအသိပညာနှင့် လက်ဆေးခြင်း၊ ချောင်းဆိုးနှာချေချိန်တွင် လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရမည်များ၊ လူမှုဘဝတွင် ခပ်ခွာခွာနေထိုင်ခြင်း၊ နှာခေါင်းစည်းတပ်ခြင်းနှင့် ထိခိုက် အလွယ်ဆုံးသူများကို ကာကွယ်ခြင်းစသည့် ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနက သတ်မှတ်ထား သည့် အကာအကွယ်ဖြစ်စေသည့် အမူအကျင့်များနှင့်ဆိုင်သော သတင်းစကားများကို ယခုမီဒီယာ လှုပ်ရှားမှု၏ ဆောင်ရွက်ချက်များက သယ်ဆောင်ဖြန့်ဝေပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။

“ဒီဟာက ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနက လုပ်ဆောင်နေတဲ့ အခုရင်ဆိုင်နေရတဲ့ အကျပ်အတည်းကို စီမံခန့်ခွဲဖို့ ဆောင်ရွက်ချက်တွေကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမှာဖြစ်သလို ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးစနစ်မှာရှိနေတဲ့ ဖိအားတွေကိုလည်း လျော့ပါးစေဖို့ အကူအညီဖြစ်စေမှာပါ” ဟု ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဖောင်ဒေးရှင်း၏ ဥက္ကဋ္ဌ ဒေါက်တာ ဦးသန်းစိန်က ပြောပါသည်။

ယခုလှုပ်ရှားမှုဟာ ရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးအတွက် ရှေ့တန်းကဆောင်ရွက်နေသူတွေကို ထောက်ပံ့ ကူညီဖို့လည်း ရည်ရွယ်ကြောင်း ဒေါက်တာ ဦးသန်းစိန်က ဖြည့်စွက်ပြောကြားပါသည်။ “ကိုဗစ်-၁၉ ဖြစ်စေတဲ့ရောဂါပိုးက ခွဲခြားဆက်ဆံမှုမရှိဘူး။ ဘယ်သူဖြစ်ဖြစ် ကူးနိုင်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ အားလုံး ဒီကိစ္စမှာ အတူတူဖြစ်သလို၊ အပြန်အလှန်လည်း ထောက်ပံ့ကူညီကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အခုလို ခက်ခဲတဲ့ အချိန်အခါမှာ ရောဂါကူးစက်ခံရသူတွေနဲ့ သူတို့မိသားစုဝင်တွေရဲ့ နောက်ကနေ ရပ်တည်ပေးသင့် ပါတယ်။ ဆရာဝန်တွေ၊ သူနာပြုတွေနဲ့ စေတနာ့ဝန်ထမ်းတွေဟာလည်း အပြည့်အဝထောက်ခံမှုရဖို့ ထိုက်တန်ပါတယ်။ သူတို့တွေဟာ ကြိုးကြိုးစားစားဆောင်ရွက်နေကြသလို ပြုစုဆောင်ရွက်ဖို့၊ လူနာတွေကိုကုသဖို့နဲ့ ကျန်တဲ့ကျွန်တော်တို့တွေ လုံခြုံစိတ်ချရဖို့ သူတို့တွေက အန္တရာယ်ကြားမှာ စွန့်စားဆောင်ရွက်နေကြတာဖြစ်ပါတယ်”ဟုလည်း ၎င်းက ဆက်လက်ပြောကြား သည်။

အဆိုပါလှုပ်ရှားမှုတွင် တီဗွီ၊ ရေဒီယို အစီအစဉ်ကဏ္ဍများပါဝင်ပြီး တီဗွီနှင့် ရေဒီယိုများတွင် ရက်သတ္တပတ် ခြောက်ပတ်နီးပါး ထုတ်လွှင့်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ အလားတူ ပိုစတာများနှင့်

လူမှုမီဒီယာများတွင် ဟက်ရှ်တက် (Hashtag) #LetsBeatCOVIDTogether စာသားကို အသုံးပြု သရုပ်ဖော်သွား မည်ဖြစ်ပါသည်။

ယခုလှုပ်ရှားမှုကို Bloomberg Philanthropies ၏ အထူးထောက်ပံ့ငွေမှတစ်ဆင့် မ တည်ပေးခြင်းဖြစ်ပြီး အရေးပေါ် ကျန်းမာရေးပြဿနာများကို ဖြေရှင်းပေးသည့် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး အဖွဲ့အစည်း Vital Strategies မှ နည်းပညာအကူအညီ ရယူထားပါသည်။ စီမံကိန်းသည် ရန်ကုန်အပါအဝင် မြို့ကြီး ၇၀ နှင့် လူသန်းပေါင်း ၃၀၀ ကျော် ပါဝင်သည့် Partnership for Healthy Cities ၏ အောက်ရှိ စီမံကိန်းတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ရန်ကုန်မြို့ အခြေစိုက် Young Guns Media က အဆိုပါ လှုပ်ရှားမှုကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

ရန်ကုန်၊ ဧပြီ ၁၃၊ ၂၀၂၀

မှတ်ချက် (သတင်းရေးသားရာတွင်ထည့်သွင်းဖော်ပြရန်မဟုတ်) - အသေးစိတ် သိရှိလိုလျှင်ဖြစ်စေ၊ အင်တာဗျူးပြုလုပ်လိုလျှင် ဖြစ်စေ ဒေါက်တာမြင့်ဆန်း၊ အတွင်းရေးမှူး၊ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး ဖောင်ဒေးရှင်းအား အီးမေးလ်- myanmarhealthfoundation@gmail.com (သို့မဟုတ်) မစ္စ ဆာရာမွန်၊ Young Guns Media, အီးမေးလ်- sarah@yangonyoungguns.com သို့ ဆက်သွယ်နိုင်ပါသည်။ သတင်းထုတ်ပြန်ချက်နှင့် သက်ဆိုင်သောစာရွက်စာတမ်းများကို www.yangonyoungguns.com/covid19/ တွင် ဒေါင်းလုဒ် ရယူနိုင်ပါသည်။